

væsenligt har talt for at modbevise, hvad han sagde os i Eftermiddag. Han sagde nemlig i Eftermiddag, at han ikke havde Gave til at være underholdende og morsom; men det forekommer mig, at han iaften virkelig var baade underholdende og morsom, og at han bestræbte sig stærkt for at være begge Dels. Der var dog een Ting, som jeg hverken fandt underholdende eller morsom, og det var, da han vilde være Hjertekjender; men det troer jeg ikke, han kan være, ligesaa lidt som han i Almindelighed synes at lægge sig derefter. Aften indlød han sig imidlertid paa at tale om, hvad de havde i Hjertet, der talte i høie og dybe Toner, og han sagde, at han kun betragtede det som en Paaklædning; men jeg troer, at han gjør bedst i at overlade Dommen til ham, med hvem han selv sagde, at vi skulle begynde og ende; thi han er den Æneste, der kjennder Hjertelaget. Jeg indrømmer, at det ærede Medlem var underholdende og morsom, men han var ved Siden deraf selvmodsigende. Han har sagt os, og han har havt Hjerte til at sige det, at vi selv have studdet den Hjælp fra os, som vi kunde have faaet; der maa høre et haardt Hjerte til for at kunne sige dette til det forpiinte og forfulgte danske Folk, som har tigget og tryglet, haabet og ventet paa Hjælp (Tscherning: Det har jeg heller ikke sagt!). Det ærede Medlem sagde, at vi selv havde studdet den Hjælp fra os, som vi kunde have faaet, men han spjælede strax til: „Seg holder ikke med vore Kjender, men jeg holder heller ikke med de Venner, der have svigtet os“. Der kan imidlertid ikke være Venner, som have svigtet os, naar vi selv have studdet Hjælpen fra os; det kan altsaa ikke være vore Venners, men vor egen Skyld, og det er altsaa selvmodsigende at udtale, at vore Venner have svigtet os. Derved falder imidlertid hans hele Raisonnement bort, naar han vilde vise, at vi vare blevne svigtede af Sverrig og Norge, og denne Bemærkning er ikke ny i det ærede Medlems Mund. Han sagde forleden Dag, at det var en national Affindighed, der havde bragt os til at miste det halve Land; men han syntes dog at forudsætte, at det ikke var mistet endnu, thi hans Ord lød saaledes: „Dersom vi ikke ved national Affindighed kaste det halve

Land bort.“ Der maa virkelig høre et forunderligt Hjerte til at sige Sligt, og for mig staaer det saaledes, som om det er national Bigeghdsighed, der fra Fortiden har bragt os ind i den forvirklede Tilstand, hvori vi ere komne. Jeg skal naturligtvis ikke indlade mig paa at søge at overbevise det ærede Medlem om Noget af det, hvorom han har spurgt; thi det vilde være et aldeles frugtesløst Arbejde, eftersom vi To ikke kunne forstaae hinanden; det vilde være ligesaa frugtesløst, som at forsøge at overbevise den Blinde om, hvad Rødt, Gult eller Grønt betød, thi det vilde han ikke kunne forstaae, og saaledes gaaer det ogsaa med det ærede Medlem, naar der er Tale om Nationalitet; men derfor skulde han ikke være saa ilter i en Sag, som han ikke forstaaer; han skulde tage den noget mere ligegyldigt. Enhver forstaaer ellers, at naar, der i Danmark tales om Nationalitet og om det Nationale, mener man dermed det Danske, ligesaa vist som man i Tydskland ved Nationalitet forstaaer det Tydske. Det ærede Medlem har, skjøndt han havde Begrebet i Bestemommen, givet os en forunderlig Definition af det simple Ord „national“, som ellers enhver dansk Mand forstaaer; men jeg skal, som sagt, ikke indlade mig paa at søge at belære ham i saa Henseende; thi det vilde være aldeles frugtesløst, naar han ikke endnu veed, hvad det bethyder, efter Alt, hvad her er foregaaet, efter Alt, hvad vi have døiet og lidt, fordi vi ere vaagnede til et nationalt Liv. Hvad ville vi egentlig Andet end at være os selv, end at leve vort eget Liv, og dertil mener jeg dog, at vi have Ret; jeg seer ikke, at nogen Fremmed kan have Ret til at forhindre os deri. Der maa, som sagt, høre et forunderligt Hjerte til at søge Grunden til alle de Ulykker, der ere væltede ind paa os, hos selve det danske Folk, men det ærede Medlem blev ogsaa derved selvmodsigende, og Selvomdigelse er, som Ordsproget siger — ja, jeg skal ikke fortsætte det.

Tscherning: Jeg har ikke sagt, at det danske Folk skød Hjælpen fra sig; men jeg har sagt, at det ikke brugte de Midler, hvorved det kunde reddes sig selv. Jeg har netop ogsaa sagt, at jeg maatte formode, at Udtrykket